

శ్రీమద్రామాయణం :: అయోధ్యాకాండ :: ధర్మపథం

శ్రీ కోభ నామ సంవత్సరం, ఉత్తరాయణం,
వసంత ఋతువు, వైశాఖమాసం

- 384

శుక్ల చవితి - 10.06.2024

పుష్యమి - సోమవారము

శ్రీ గురు ధ్యానమ్

గురుర్బ్రహ్మ గురుర్విష్ణుః, గురుర్దేవో మహేశ్వరః ।
గురుస్సాక్షాత్పరంబ్రహ్మ తస్మై శ్రీగురవే నమః ॥

శ్రీనివాస ధ్యానమ్

శ్రీవేంకటాద్రినిలయః, కమలాకాముకః పుమాన్ ।
అభంగురవిభూతిర్నస్తరంగయతు మంగళమ్ ॥

అథ సంకల్పః

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే, విరాజమానస్య, శ్రీపద్మావతీజానేః, అఖిలాండకోటిబ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీరామచంద్రరూపాంతరస్య, భగవతః, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినస్సన్నిధౌ, హనుమత్ సీతాలక్ష్మణ, భరతశత్రుఘ్న, పరివారసమేత, శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణః, పరిపూర్ణానుగ్రహేణ, అస్మిన్ భువనే , సమస్తాధివ్యాధీనాం, నివారణార్థం, భారతవర్షే విద్యావిత్తవాణిజ్య కృషివైద్యవైజ్ఞానిక, దేశరక్షణాదిరంగేషు, విద్యమానానామ్, ఆస్తికమహాజనానాం, సర్వేషాం, సకుటుంబానాం, ఆయురారోగ్యైశ్వర్య, సద్బుద్ధిత్యాది, సర్వశుభఫలప్రాప్త్యర్థం,ధర్మాచరణద్వారా శ్రీరామరాజ్యస్య, పునర్వ్యవస్థాపనార్థం, ఉద్యోగార్థినాం, సముచితోద్యోగప్రాప్త్యర్థం,దంపతీనాం, అనుకూలదాంపత్యసిద్ధ్యర్థం,సంతానస్య పితృవాక్యపరిపాలనానుకూల బుద్ధిప్రచోదనార్థం, సకలకార్యసిద్ధ్యర్థం గోసంరక్షణార్థంచ, శ్రీమద్వాల్మీకి రామాయణే, అయోధ్యాకాండే, యథాశక్తి, శ్లోకవ్యాఖ్యాన పురస్కరం, **ఏకోననపఞ్చాశస్పర్గ**, శ్లోక పారాయణం, తథా, శ్రీధన్వంతరి మంత్ర పారాయణంచ, అన్యోన్యసాహాయ్యేన, ఆచార్యముఖేన, కరిష్యామహే.

శ్రీ వాల్మీకి ప్రార్థన - కూజంతం రామరామేతి మధురం మధురాక్షరమ్ ।
ఆరుహ్య కవితాశాఖాం వందే వాల్మీకి కోకిలమ్ ॥

శ్రీ ఆంజనేయ ప్రార్థన - మనోజవం మారుతతుల్యవేగం జితేంద్రియం బుద్ధిమతాం వరిష్ఠమ్ ।
వాతాత్మజం వానరయూధముఖ్యం శ్రీరామదూతం శిరసానమామి ॥

శ్రీ రామాయణ ప్రార్థన - వాల్మీకిగిరి సంభూతా రామసాగర గామినీ ।
పునాతి భువనం పుణ్యా రామాయణ మహానదీ ॥

శ్రీ రామ ప్రార్థన - అయోధ్యాభ్యేతు గుర్వర్థే త్యక్తారాజ్యం గిరౌవసన్ ।
పాదుకే భరతాయాదాత్ సరామః శరణం మమ ॥

శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే ఏకోనపఞ్చాశస్సర్గః

సూత ఇత్యేవ చాభాష్య సారథిం తమభీక్షశః ।
హంసమత్తస్వరశ్రీమాన్ ఉవాచ పురుషర్షభః ॥ 49.14 ॥

కదాఽహం పునరాగమ్య సరయ్యాః పుష్పితే వనే ।
మృగయాం పర్యటిష్యామి మాత్రా పిత్రా చ సజ్గతః॥ 49.15 ॥

రాజర్షీణాం హి లోకేఽస్మిన్ రత్యర్థం మృగయా వనే ।
కాలే వృతాం తాం మనుజైః ధన్వినామభికాంక్షితామ్ ॥ 49.16 ॥

నాత్యర్థమభికాంక్షామి మృగయాం సరయావనే ।
రతిర్వ్యాషాఽతులా లోకే రాజర్షిణాసమ్మతా॥ 49.17 ॥

స తమధ్వానమైక్ష్వాకః సూతం మధురయా గిరా ।
తం తమర్థమభిప్రేత్య యయా వాక్యముదీరయన్ ॥ 49.18 ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే ఏకోనపఞ్చాశస్సర్గః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే పఞ్చాశస్సర్గః

విశాలాన్ కోసలాన్ రమ్యాన్ యాత్వా లక్ష్మణపూర్వజః ।
అయోధ్యాఽభిముఖో ధీమాన్ ప్రాజ్ఞలిర్వాక్యమబ్రవీత్ ॥ 50.1 ॥

ఆప్యచ్ఛే త్వాం పురిశ్రేష్ఠే కాకుత్స్థపరిపాలితే ।
దైవతాని చ యాని త్వాం పాలయన్తి వసన్తి చ ॥ 50.2 ॥

నివృత్తవనవాసస్త్వామ్ అన్యణో జగతీపతేః ।
పునర్లక్ష్మామి మాత్రా చ పిత్రా చ సహ సజ్గతః ॥ 50.3 ॥

తతో రుధిరతానూక్షః భుజముద్యమ్య దక్షిణమ్ ।
అశ్రుపూర్ణముఖో దీనః అబ్రవీజ్ఞానపదం జనమ్ ॥ 50.4 ॥

అనుక్రోశో దయా చైవ యధార్హం మయి వః కృతః ।
చిరం దుఃఖస్య పాపీయః గమ్యతామర్థసిద్ధయే ॥ 50.5 ॥

తేఽభివాద్య మహాత్మానం కృత్వా చాపి ప్రదక్షిణమ్ ।
విలపంతో నరా ఘోరం వ్యతిష్ఠంత క్వచిత్ క్వచిత్ ॥ 50.6 ॥

తథా విలపతాం తేషామ్ అత్యస్తానాం చ రాఘవః ।
అచక్షుర్విషయం ప్రాయాత్ యథాఽర్కః క్షణదాముఖే ॥ 50.7 ॥

తతో ధాన్యధనోపేతాన్ దానశీలజనాన్ శివాన్ ।
అకుతశ్చిద్భయాన్ రమ్యాన్ చైత్యయాపసమావృతాన్ ॥ 50.8 ॥

ఉద్యానామ్రవణోపేతాన్ సమ్పన్నసలిలాశయాన్ ।
తుష్టపుష్టజనాకీర్ణాన్ గోకులాకులసేవితాన్ ॥ 50.9 ॥

లక్షణీయాన్ నరేంద్రాణాం బ్రహ్మఘోషాభినాదితాన్ ।
రథేన పురుషవ్యాఘ్రుః కోసలానత్యవర్తత ॥ 50.10 ॥

మధ్యేన ముదితం స్త్రీతం రమ్యోద్యానసమాకులమ్ ।
రాజ్యం భోగ్యం నరేంద్రాణాం యయౌ ధృతిమతాం వరః ॥ 50.11 ॥

తత త్రిపథగాం దివ్యాం శివతోయామశైవలామ్ ।
దదర్శ రాఘవో గజ్ఞాం పుణ్యామృషినిషేవితామ్ ॥ 50.12 ॥

ఆశ్రమైరవిదూరస్థైః శ్రీమద్భిస్సమలంకృతామ్ ।
కాలేఽస్పరోభిర్హృష్టాభిః సేవితామ్ప్రాదాం శివామ్ ॥ 50.13 ॥

దేవదానవగన్ధర్వైః కిన్తరైరుపశోభితామ్ ।
నానాగన్ధర్వపత్నీభిః సేవితాం సతతం శివామ్ ॥ 50.14 ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే పంచాశస్సర్గః

॥ ఫలశ్రుతిః ॥

ఆయుష్యమారోగ్యకరం యశస్యం సౌభ్రాతృకం బుద్ధికరం సుఖం చ ।
శ్రోతవ్యమేతన్నియమేన సద్భిః ఆఖ్యానమోజస్కరమృద్ధికామైః ॥

॥ శ్రీకృష్ణచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః ॥

అథ భస్మస్థలి శ్లోకమ్

అచ్యుతానంత గోవింద, విష్ణో నారాయణామృత ।
రోగానే నాశయాశేషాన్, ఆశు ధన్వంతరే హరే ॥ 1 ॥

ఆరోగ్యం దీర్ఘమాయుష్యం, బలం తేజో ధియం శ్రీయం ।
స్వభక్తేభ్యోఽనుగృహ్లాంతం, వందే ధన్వంతరిం హరిమ్ ॥ 2 ॥

ధన్వంతరేరిమం శ్లోకం, భక్త్యా నిత్యం పఠంతి యే ।
అనారోగ్యం న తేషాం స్యాత్, సుఖం జీవంతి తే చిరమ్ ॥ 3 ॥

ఓం, నమో భగవతే వాసుదేవాయ, ధన్వంతరయే, అమృతకలశహస్తాయ, వజ్రజలౌకహస్తాయ, సర్వామయవినాశనాయ, త్రైలోక్యనాథాయ, మహావిష్ణవే స్వాహా । ఓం, వాసుదేవాయ విద్మహే, సుధాహస్తాయ ధీమహి । తన్నో ధన్వంతరిః ప్రచోదయాత్ ।

అథ సప్త్రహస్థాస్థినో

ఆరోగ్యం పద్మబంధుర్వితరతు, నితరాం సంపదం శీతరశ్మిః,
భూలాభం భూమిపుత్రః, సకలగుణయుతాం వాగ్విభూతిం చ సౌమ్యః ।
సౌభాగ్యం దేవమంత్రీ, రిపుభయశమనం భార్గవః, శౌర్యమార్కిః,
దీర్ఘాయుస్సైంహికేయః, విపులతరయశః కేతుః, ఆచంద్రతారమ్ ॥
అరిష్టాని ప్రణశ్యంతు దురితాని భయాని చ ।
శాంతిరస్తు శుభం మేస్తు గ్రహాః కుర్వంతు మంగళమ్ ॥

అథ క్షమాస్థాస్థినో : యదక్షరపదభ్రష్టం, మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ, నారాయణ నమో-స్తుతే ॥

అథ భగవత్సమర్పణమ్ : కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా,
బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పఠస్మై,
నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అథ సుంగళమ్ : శ్రీయః కాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ, శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

